

1. sz. tábla

*A lélekszám alakulása, népsűrűség, 1869–1966**

Év, időpont	Terület (km ²)	Összes népesség	Népsűrűség/km ²
1869.XII.31.	102 200	4 222 352	41,3
1880.XII.31.	102 200	4 026 872	39,4
1890.XII.31.	102 200	4 418 557	43,2
1900.XII.31.	102 200	4 872 414	47,7
1910.XII.31.	102 200	5 263 282	51,5
1920.XII.hó	102 200	5 138 528	50,3
1930.XII.29.	102 200	5 549 806	54,3
1941.I.31./IV.6.	102 200	5 913 305	57,9
1948.I.25.	102 000	5 761 127	56,5
1956.II.21.	102 000	6 232 312	61,6
1966.III.15.	99 837	6 719 555	67,3

* Az 1869–1890. évi adatok csak a polgári népességre, a további népszámlálási adatok az összes népességre vonatkoznak. Az 1869–1910., valamint az 1930–1941. évi adatok a hivatalos magyar, illetve román népszámlálási kiadványokon alapulnak, a népesség lélekszámát az átszatolt helységek adatok összesítése alapján állapítottuk meg.

Az 1920. évi népösszeírás eredményeinek forrásai: G. Martinovici – N. Istrati: *Dictionarul Transilvaniei, Banatului și cerorlalte ținuturi alipite*. Cluj, 1921., Jakabffy Elemér: *Erdély statisztikája*. Lugos, 1923. Ezek adatait több ízben helyesbítették az *Anuarul statistic al României* és a *Buletinul Statistic al României* c. időszaki kiadványok különböző számaiban megjelent táblázatok. Ezeket túlmenően helyesbítettük, illetve kiegészítettük a Románia és Jugoszlávia közt létrejött 1923. évi belgrádi határkiigazítási egyezmény értelmében Torontál megye területéből Romániához csatolt 10 község, valamint Jugoszláviához csatolt 3 község adataival, amelyek az 1920. évi összeírásnál természetesen nem voltak figyelembe vehetők. Ezen helyesbítésekkel történt az ezt megelőző időpontok népességének megállapítása is. A békeszerződés által Máramaros és Arad-Csanád megyében kettévágott néhány község Romániához csatolt részének lélekszámát becslés alapján állapítottuk meg.

Bár az 1920. évi összeírást a román demográfiai irodalom nem ismeri el hivatalos népszámlálásnak, mégis többször hivatkozik rá. Tény az, hogy még helyesbített adatainak hitelessége is erősen vitatható, de azért bizonyos tájékoztatást nyújt, mint a román hatóságok által első ízben végzett népösszeírás. Emiatt célszerűnek láttuk beiktatását munkánkba.

Az 1941. évi népszámlálást a magyar statisztikai szervek Észak-Erdélyben január 31-én, a románok Dél-Erdélyben április 6-án hajtották végre. A két időpont közt eltelt több mint két hónapos időköz természetesen bizonyos problémákat okoz.

Egyébként ez volt az utolsó román népszámlálás, amelynek eredményeit helységenként közzölték. De eltekintve az 1920. évi erdélyi összeírástól, Románia történetében ezt megelőzően is egyedül az 1930. évi népszámlálás volt az, amely az adatokat helységenkénti részletezéssel közzölte és 10 vaskos kötetbe valóban az akkori Nagy-Románia demográfiai viszonyainak tudományos alapossggal megszerkesztett gazdag adattára.

Az 1948–1966. évi adatok a hivatalos népszámlálási kiadványokból valók.

A Magyarországtól Romániához csatolt egész rész, azaz a mai értelemben vett Erdély területét a magyar statisztikai források 102 787–103 093 km²-es határok közt jelölik meg. A román források túlnyomó többsége általában 102 200 km²-re teszi. Gyakorlati szempontból ez utóbbi adatot alkalmazzuk. Az 1869–1941. évi adatok ezen egész terület népességszámát jelzik, 1930-ban hozzáadva azon két község lélekszámát is, amelyeket akkor már átszatoltak a moldovai Cămpulung megyéhez, a volt Beszerce-Naszód megye területéből. Az 1948–1956. évi népszámlálás már csak az Erdély területén szervezett 7 tartomány népességét vette számba, amikor már a volt Csík és Háromszék megyékből is néhány községet Kárpátontúli tartományokhoz csatoltak, mintegy 200 km² területtel. Az 1966. évi népszámlálás alkalmával Erdély területe már lényegesen meg volt csonkítva, miután Orsova várost és környékét is átszatolták. Így a kimutatott lélekszám most már csak a hivatalos adatok szerinti 99 837 km²-re redukált területre vonatkozik. Ennek a területnek a népessége 1910-ben 5 232 102 lélek volt, így az 1966. évi lélekszámot ezzel vetjük össze.